МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»

Філософський факультет

Кафедра філософії, соціології та релігієзнавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія української культури

Освітня програма 014 Середня освіта «Інформатика»
Спеціальність 014 Середня освіта «Інформатика»
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні
кафедри філософії,
соціології та релігієзнавства
Протокол № 1 від “30” серпня 2019 р.

м. Івано-Франківськ – 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Історія української культури
Викладач (-і)	Кучера Ірина Василівна
Контактний телефон викладача	050–969–91–28
E-mail викладача	novaera_17@ukr.net
Формат дисципліни	1. Цикл загальної підготовки. 1.1. Обов'язкові дисципліни
Обсяг дисципліни	90 год.; кількість кредитів ECTS – 3
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	вівторок, 15.00 год. – 17.00 год.

2. Анотація до курсу

Програма курсу спрямована на ознайомлення студентів з найважливішими ознаки та особливостями культурного процесу на теренах України від давніх часів до сучасності.

В межах лекційного курсу аналізуються особливості основних етапів розвитку вітчизняної культури, осмислюється природа різних видів і жанрів мистецтва, приділяється значна увага проблемі сутності культури, її структурі, взаємозв'язку з економічними, політичними та іншими суспільними процесами, співвідношенню загальнолюдських та національних культурних цінностей, традиціям та новаціям у культурі, розглядаються питання збереження та передачі національних культурних традицій. Зміст семінарських занять цілком корелює з лекційним матеріалом, оскільки їхня мета полягає у поглибленому вивченні матеріалу, що, як передбачається, дозволить студентам виробити власну світоглядну позицію. Знання дисципліни сприятимуть зростанню рівня фахової компетентності спеціалістів негуманітарного профілю, допоможуть орієнтуватися в сучасному просторі культури, протегуватимуть формуванню їхньої активної громадянської позиції.

Програма включає відомості, що поглиблюють і доповнюють зміст навчальних предметів з історії України, філософії.

Курс «Історія української культури» спрямований на реалізацію в освітній діяльності принципу міждисциплінарної інтеграції. Процес навчання відбувається у відповідності з особистісно-орієнтованою моделлю і системно-діяльнісним підходом.

3. Мета та цілі курсу

Мета викладання дисципліни: підвищення рівня світоглядної та гуманітарної підготовки студентів шляхом оволодіння знаннями про сутність вітчизняної культури, її різновиди та історико-типологічні ознаки.

Завдання:

- ознайомити студентів із загальними напрямами та закономірностями процесу розвитку української культури;
- визначити основні підходи до розуміння сучасних проблем української культури;

- розвивати мислення студентів: образне, асоціативне, абстрактне, логічне;
- виховувати у студентів повагу до духовних здобутків людства, здатність формувати, формулювати й активно обстоювати власну точку зору, систему життєвих, естетичних цінностей і пріоритетів, прагнення мати власне світобачення, зберігати й продовжувати кращі національні традиції.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен *знати:*

- цивілізаційні витоки і детермінанти української культури;
- місце культури України в системі світової культури;
- особливості розвитку соціокультурних та релігійно-конфесійних процесів в умовах перебування України під владою інших держав;
- характерні риси, видатні постаті й культурні пам'ятки, що визначають особливості основних етапів розвитку вітчизняної культури;
- класифікацію основних джерел, які слугують основою для вивчення процесів і явищ у сфері української культури;

вміти:

- володіти понятійним та термінологічним апаратом навчальної дисципліни;
- розрізняти світобачення і світорозуміння культурно-історичних епох;
- аналізувати причинно-наслідкові зв’язки і закономірності культурного розвитку українського суспільства в різні історичні періоди;
- аналізувати явища духовного життя, усвідомлювати природу різних видів і жанрів мистецтва, орієнтуватися в багатому світі художньої культури України;
- визначати місце і роль виданих діячів культурного життя України на певному історичному етапі;
- узагальнювати досягнення українського народу у сфері культури в історичній ретроспективі, виокремлюючи внесок до скарбниці світового мистецтва.
- застосовувати засвоєні теоретичні знання для аналізу сучасних культурних процесів в Україні і світі;
- використовувати засвоєні культурологічні знання для формування особистої культури.

4. Результати навчання (компетентності)

К01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
К02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
К03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
К05. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
К06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
К07. Здатність працювати в команді.
К08. Здатність діяти на основі етичних міркувань.
К10. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
К11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

К12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	14
семінарські заняття / практичні / лабораторні	16
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
7-й семестр	014 Середня освіта «Інформатика»	IV курс	Нормативний

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год.	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. «Історія української культури» як навчальна дисципліна. 1. Поняття «культура» в культурологічному дискурсі та становлення культурологічного знання. 2. Структура та функції культури. 3. Типи і форми культури.	лекція, 2 год.	1. Задорожний В., Кундрат Ю. Курс історії української культури (IX – початок XXI ст.): Навч. посіб. для студентів - україністів. – Ужгород, 2009. 2. Історія світової та української культури: Підруч. для студ. вищ . навч. закл. / В . А. Греченко, І . В. Чорний, В . А. Кушнерук, В . А . Режко. – К., 2010. 3. Історія української культури / Під заг. ред. І. Крип'якевича. – К., 1991 – 1993. 4. Історія української культури: Зб. матеріалів і документів / Упоряд . Б . І Білик, Ю . А. Горбань, Я . С. Калакура та ін. – К., 2000. 5. Історія української та зарубіжної	підготовка візуалізованої презентації, ведення термінологічного словника, 8 год.	5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).	згідно з електронним розкладом

4. Періодизація, джерельна база, методи та принципи вивчення української культури. 5		культури: Навч. посіб. для студ . вищ. навч. закл. / С . М. Клапчук, В . Ф. Остафійчук, Б . І. Білик. – К., 2002. 6. Кашуба М. В. Історія української культури: Курс лекцій. – Л., 2011. 7. Климова Л. В. Художня культура. Підруч. – К.: Літера ЛТД, 2009. – 160с. 8. Культура і побут населення України: Навч. посіб. / Під ред . В . І. Наулко, Л Ф. Артюх. – К., 1993. 9. Культура українського народу: Навч. посіб. / В . М. Русанівський , Г . Д. Вервес, М . В. Гончаренко. – К., 1994. 10. Культурологія: історія і теорія світової культури ХХ ст.: Навч . посіб. / Під. ред. Л . І .Кормича, В . В .Багацького. – Х., 2003. 11. Матвєєва Л. Л. Культурологія: курс лекцій: Навч. посіб. – К.: Либідь, 2005. – 512с. 12. Попович М . В. Нарис історії культури України. – К.,1998. 13. Українська культура: Лекції / За ред. Д. Антоновича. – К., 1993. 14. Фареній І . А . Історія української культури з найдавніших часів до кінця Х VIII століття: Короткий курс лекцій для студентів заочної форми навчання. – Черкаси, 2012. – 155 с. 15. Шейко В . М., Білоцерківський В . Я. Історія української культури: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – К., 2011.			

Тема 2. Витоки української культури 1. Первісні культури на теренах сучасної України 2. Кочові племена та їхня роль у формуванні української культури 3. Феномен античної культури та її характерні риси 4. Слов'янська доба в дохристиянській культурі українських земель	лекція, 2 год.	1. Задорожний В., Кундрат Ю. Курс історії української культури (IX – початок XXI ст.): Навч. посіб. для студентів - українців. – Ужгород, 2009. 2. Історія світової та української культури: Підруч. для студ. вищ . навч. закл. / В . А. Греченко, І . В. Чорний, В . А. Кушнерук, В . А . Режко. – К., 2010. 3. Історія української культури / Під заг. ред. І. Крип'якевича. – К., 1991 – 1993. 4. Історія української культури: Зб. матеріалів і документів / Упоряд . Б . І Білик, Ю . А. Горбань, Я . С. Калакура та ін. – К., 2000. 5. Історія української та зарубіжної культури: Навч. посіб. для студ . вищ. навч. закл. / С . М. Клапчук, В . Ф. Остафійчук, Б . І. Білик. – К., 2002. 6. Кашуба М. В. Історія української культури: Курс лекцій. – Л., 2011. 7. Климова Л. В. Художня культура. Підруч. – К.: Літера ЛТД, 2009. – 160с. 8. Культура і побут населення України: Навч. посіб. / Під ред . В . І. Наулко, Л Ф. Артюх. – К., 1993. 9. Культура українського народу: Навч. посіб. / В . М. Русанівський , Г . Д. Вервес, М . В. Гончаренко. – К., 1994. 10. Культурологія: історія і теорія світової культури XX ст.: Навч . посіб. / Під. ред. Л . І .Кормича, В . В .Багацького. – Х., 2003. 11. Матвєєва Л. Л. Культурологія: курс	підготовка візуалізованої презентації, ведення термінологічного словника, 8 год.	5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).	згідно з електронним розкладом

		лекцій: Навч. посіб. – К.: Либідь, 2005. – 512с. 12. Попович М . В. Нарис історії культури України. – К.,1998. 13. Українська культура: Лекції / За ред. Д. Антоновича. – К., 1993. 14. Фареній І . А . Історія української культури з найдавніших часів до кінця X VIII століття: Короткий курс лекцій для студентів заочної форми навчання. – Черкаси, 2012. – 155 с. Шейко В . М., Білоцерківський В . Я. Історія української культури: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – К., 2011.			
Тема 3. Культура Київської Русі та Галицько-Волинського князівства 1.Загальна характеристика та сутнісні ознаки культури Київської Русі. 2. Українська культура княжого періоду: 2.1. Мова, писемність, освіта, наукові знання та література. 2.2. Містобудування й архітектура.	лекція, 2 год.	1. Задорожний В., Кундрат Ю. Курс історії української культури (IX – початок XXI ст.): Навч. посіб. для студентів - українців. – Ужгород, 2009. 2. Історія світової та української культури: Підруч. для студ. вищ . навч. закл. / В . А. Греченко, І . В. Чорний, В . А. Кушнерук, В . А . Режко. – К., 2010. 3. Історія української культури / Під заг. ред. І. Крип'якевича. – К., 1991 – 1993. 4. Історія української культури: Зб. матеріалів і документів / Упоряд . Б . І Білик, Ю . А. Горбань, Я . С. Калакура та ін. – К., 2000. 5. Історія української та зарубіжної культури: Навч. посіб. для студ . вищ. навч. закл. / С . М. Клапчук, В . Ф. Остафійчук, Б . І. Білик. – К., 2002. 6. Кашуба М. В. Історія української	підготовка візуалізованої презентації / реферату, ведення термінологічного словника, 8 год.	5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).	згідно з електронним розкладом

2.3. Скульптура, живопис, декоративно-прикладне мистецтво. 2.4. Музичне мистецтво. 3. Соціокультурні процеси та мистецькі здобутки Галицько-Волинського князівства.		культури: Курс лекцій. – Л., 2011. 7. Климова Л. В. Художня культура. Підруч. – К.: Літера ЛТД, 2009. – 160с. 8. Культура і побут населення України: Навч. посіб. / Під ред . В . І. Наулко, Л Ф. Артюх. – К., 1993. 9. Культура українського народу: Навч. посіб. / В . М. Русанівський , Г . Д. Вервес, М . В. Гончаренко. – К., 1994. 10. Культурологія: історія і теорія світової культури ХХ ст.: Навч . посіб. / Під. ред. Л . І .Кормича, В . В .Багацького. – Х., 2003. 11. Матвєєва Л. Л. Культурологія: курс лекцій: Навч. посіб. – К.: Либідь, 2005. – 512с. 12. Попович М . В. Нарис історії культури України. – К.,1998. 13. Українська культура: Лекції / За ред. Д. Антоновича. – К., 1993. 14. Фареній І . А . Історія української культури з найдавніших часів до кінця Х VIII століття: Короткий курс лекцій для студентів заочної форми навчання. – Черкаси, 2012. – 155 с. Шейко В . М., Білоцерківський В . Я. Історія української культури: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – К., 2011.			

Тема 4. Український Ренесанс (XIV – XVI ст.) 1. Суспільно-політичні та історичні особливості розвитку України в XIV – XVI ст. 2. Українська духовна культура в період Відродження як складова загальноєвропейських культурних процесів: 2.1. Розвиток освіти. Українські гуманісти. 2.2. Діяльність братств та культурно-освітніх осередків. 2.3. Полемічна література. 2.4. Розвиток книгодрукування в Україні. Острозька Біблія. 3. Архітектура та образотворче мистецтво, музична культура України в XIV – XVI ст.	лекція, 2 год.	1. Задорожний В., Кундрат Ю. Курс історії української культури (IX – початок XXI ст.): Навч. посіб. для студентів - українців. – Ужгород, 2009. 2. Історія світової та української культури: Підруч. для студ. вищ . навч. закл. / В . А. Греченко, І . В. Чорний, В . А. Кушнерук, В . А . Режко. – К., 2010. 3. Історія української культури / Під заг. ред. І. Крип'якевича. – К., 1991 – 1993. 4. Історія української культури: Зб. матеріалів і документів / Упоряд . Б . І Білик, Ю . А. Горбань, Я . С. Калакура та ін. – К., 2000. 5. Історія української та зарубіжної культури: Навч. посіб. для студ . вищ. навч. закл. / С . М. Клапчук, В . Ф. Остафійчук, Б . І. Білик. – К., 2002. 6. Кашуба М. В. Історія української культури: Курс лекцій. – Л., 2011. 7. Климова Л. В. Художня культура. Підруч. – К.: Літера ЛТД, 2009. – 160с. 8. Культура і побут населення України: Навч. посіб. / Під ред . В . І. Наулко, Л Ф. Артюх. – К., 1993. 9. Культура українського народу: Навч. посіб. / В . М. Русанівський , Г . Д. Вервес, М . В. Гончаренко. – К., 1994. 10. Культурологія: історія і теорія світової культури XX ст.: Навч . посіб. / Під. ред. Л . І .Кормича, В . В .Багацького. – Х., 2003. 11. Матвєєва Л. Л. Культурологія: курс	Підготовка візуалізованої презентації / реферату, ведення термінологічного словника, 8 год.	5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).	згідно з електронним розкладом

		лекцій: Навч. посіб. – К.: Либідь, 2005. – 512с. 12. Попович М . В. Нарис історії культури України. – К.,1998. 13. Українська культура: Лекції / За ред. Д. Антоновича. – К., 1993. 14. Фареній І . А . Історія української культури з найдавніших часів до кінця X VIII століття: Короткий курс лекцій для студентів заочної форми навчання. – Черкаси, 2012. – 155 с. Шейко В . М., Білоцерківський В . Я. Історія української культури: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – К., 2011.			
Тема 5. Вітчизняна культура Нового часу (XVII - XVIII ст.) 1. Особливості розвитку української культури д. п. XVII – XVIII ст. 1.1 Реформування церкви та освіти. 1.2 Роль Петра Могили у розвитку української національної культури. 1.3 Розвиток науки та філософії (Г. Сковорода, Ф. Прокопович). 2. Українська література та	лекція, 2 год.	1. Задорожний В., Кундрат Ю. Курс історії української культури (IX – початок XXI ст.): Навч. посіб. для студентів - українців. – Ужгород, 2009. 2. Історія світової та української культури: Підруч. для студ. вищ . навч. закл. / В . А. Греченко, І . В. Чорний, В . А. Кушнерук, В . А . Режко. – К., 2010. 3. Історія української культури / Під заг. ред. І. Крип'якевича. – К., 1991 – 1993. 4. Історія української культури: Зб. матеріалів і документів / Упоряд . Б . І Білик, Ю . А. Горбань, Я . С. Калакура та ін. – К., 2000. 5. Історія української та зарубіжної культури: Навч. посіб. для студ . вищ. навч. закл. / С . М. Клапчук, В . Ф. Остафійчук, Б . І. Білик. – К., 2002. 6. Кашуба М. В. Історія української	Підготовка візуалізованої презентації / реферату, ведення термінологічного словника, 8 год.	5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).	згідно з електронним розкладом

книгодрукування у д. п. XVII –XVIII ст. 3. Барокова архітектура та образотворче мистецтво. 4. Розвиток українського музичного та театрального мистецтва.		культури: Курс лекцій. – Л., 2011. 7. Климова Л. В. Художня культура. Підруч. – К.: Літера ЛТД, 2009. – 160с. 8. Культура і побут населення України: Навч. посіб. / Під ред . В . І. Наулко, Л Ф. Артюх. – К., 1993. 9. Культура українського народу: Навч. посіб. / В . М. Русанівський , Г . Д. Вервес, М . В. Гончаренко. – К., 1994. 10. Культурологія: історія і теорія світової культури ХХ ст.: Навч . посіб. / Під. ред. Л . І .Кормича, В . В .Багацького. – Х., 2003. 11. Матвєєва Л. Л. Культурологія: курс лекцій: Навч. посіб. – К.: Либідь, 2005. – 512с. 12. Попович М . В. Нарис історії культури України. – К.,1998. 13. Українська культура: Лекції / За ред. Д. Антоновича. – К., 1993. 14. Фареній І . А . Історія української культури з найдавніших часів до кінця Х VIII століття: Короткий курс лекцій для студентів заочної форми навчання. – Черкаси, 2012. – 155 с. Шейко В . М., Білоцерківський В . Я. Історія української культури: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – К., 2011.			
Тема 6. Культура України XIX ст. 1. Розвитку культури в Європі в	лекція, 2 год.	1. Задорожний В., Кундрат Ю. Курс історії української культури (IX – початок XXI ст.): Навч. посіб. для студентів - українців. – Ужгород, 2009. 2. Історія світової та української	Підготовка візуалізованої презентації / реферату ведення, термінологічного		згідно з електронним розкладом

епоху Просвітництва. 2. Розвиток освіти і науки в Україні у XIX ст. 3. Романтизм та українське національне Відродження. 4. Шевченко Т. Г. і становлення нової української культури.		культури: Підруч. для студ. вищ . навч. закл. / В . А. Греченко, І . В. Чорний, В . А. Кушнерук, В . А . Режко. – К., 2010. 3. Історія української культури / Під заг. ред. І. Крип'якевича. – К., 1991 – 1993. 4. Історія української культури: Зб. матеріалів і документів / Упоряд . Б . І Білик, Ю . А. Горбань, Я . С. Калакура та ін. – К., 2000. 5. Історія української та зарубіжної культури: Навч. посіб. для студ . вищ. навч. закл. / С . М. Клапчук, В . Ф. Остафійчук, Б . І. Білик. – К., 2002. 6. Кашуба М. В. Історія української культури: Курс лекцій. – Л., 2011. 7. Климова Л. В. Художня культура. Підруч. – К.: Літера ЛТД, 2009. – 160с. 8. Культура і побут населення України: Навч. посіб. / Під ред . В . І. Наулко, Л Ф. Артюх. – К., 1993. 9. Культура українського народу: Навч. посіб. / В . М. Русанівський , Г . Д. Вервес, М . В. Гончаренко. – К., 1994. 10. Культурологія: історія і теорія світової культури XX ст.: Навч . посіб. / Під. ред. Л . І .Кормича, В . В .Багацького. – Х., 2003. 11. Матвєєва Л. Л. Культурологія: курс лекцій: Навч. посіб. – К.: Либідь, 2005. – 512с. 12. Попович М . В. Нарис історії культури України. – К.,1998. 13. Українська культура: Лекції / За ред.	словника, 8 год.		

		Д. Антоновича. – К., 1993. 14. Фареній І . А . Історія української культури з найдавніших часів до кінця Х VIII століття: Короткий курс лекцій для студентів заочної форми навчання. – Черкаси, 2012. – 155 с. Шейко В . М., Білоцерківський В . Я. Історія української культури: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – К., 2011.			
Тема 7. Сучасна українська культура 1. Періодизація та загальні риси розвитку культури України у ХХ ст. 2. Розвиток освіти і науки України у новітню добу. 3. Література, образотворче мистецтво, кіно та театр України ХХ ст. 4. Головні тенденції розвитку культури України на сучасному етапі	лекція, 2 год.	1. Задорожний В., Кундрат Ю. Курс історії української культури (ІХ – початок ХХІ ст.): Навч. посіб. для студентів - україністів. – Ужгород, 2009. 2. Історія світової та української культури: Підруч. для студ. вищ . навч. закл. / В . А. Греченко, І . В. Чорний, В . А. Кушнерук, В . А . Режко. – К., 2010. 3. Історія української культури / Під заг. ред. І. Крип'якевича. – К., 1991 – 1993. 4. Історія української культури: Зб. матеріалів і документів / Упоряд . Б . І Білик, Ю . А. Горбань, Я . С. Калакура та ін. – К., 2000. 5. Історія української та зарубіжної культури: Навч. посіб. для студ . вищ. навч. закл. / С . М. Клапчук, В . Ф. Остафійчук, Б . І. Білик. – К., 2002. 6. Кашуба М. В. Історія української культури: Курс лекцій. – Л., 2011. 7. Климова Л. В. Художня культура. Підруч. – К.: Літера ЛТД, 2009. – 160с. 8. Культура і побут населення України: Навч. посіб. / Під ред . В . І. Наулко, Л Ф.	Підготовка візуалізованої презентації / реферату, ведення термінологічного словника, 12 год.	5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).	згідно з електронним розкладом

		Артюх. – К., 1993. 9. Культура українського народу: Навч. посіб. / В . М. Русанівський , Г . Д. Вервес, М . В. Гончаренко. – К., 1994. 10. Культурологія: історія і теорія світової культури ХХ ст.: Навч . посіб. / Під. ред. Л . І .Кормича, В . В .Багацького. – Х., 2003. 11. Матвєєва Л. Л. Культурологія: курс лекцій: Навч. посіб. – К.: Либідь, 2005. – 512с. 12. Попович М . В. Нарис історії культури України. – К.,1998. 13. Українська культура: Лекції / За ред. Д. Антоновича. – К., 1993. 14. Фареній І . А . Історія української культури з найдавніших часів до кінця Х VIII століття: Короткий курс лекцій для студентів заочної форми навчання. – Черкаси, 2012. – 155 с. Шейко В . М., Білоцерківський В . Я. Історія української культури: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – К., 2011.			

Загальна система оцінювання курсу	Структура розподілу балів у ході аудиторно-самостійної роботи: - усні відповіді на семінарських заняттях з використанням візуалізованих презентацій своїх відповідей – 70 балів Оцінка розраховується як середнє арифметичне з усіх отриманих на семінарських заняттях, помножене на

	14. Приклад: ((3+4+4+4) / 4) x 14 = 3,75 x 14 = 52,5=53 (бали); - контрольна робота (у формі тестів) – 15 балів; - індивідуальна робота № 1: ведення термінологічного словника (не менше 100 термінів) – 10 балів; - індивідуальна робота № 2: написання есе – 5 балів. Сумарна кількість – 100 балів. Підсумковий контроль – залік
Вимоги до письмової роботи	Тест охоплює матеріал тем 4, 5, та 6. Кількість тестових завдань: 30. Тести закритого типу (з варіантами відповідей). Кількість варіантів відповідей: 4. Кількість вірних відповідей: одна. Час виконання: 30 хв. (в межах семінарського заняття). Реферат є самостійним науковим дослідженням студента, що засвідчує його вміння працювати з джерелами, науковою літературою, робити висновки й узагальнення, використовувати сучасні методи наукових досліджень. Реферат повинен мати чітку структуру. Початок реферату – план, що складається з розділів і підрозділів, які відповідають заголовкам і підзаголовкам у тексті. За змістом (планом) йде вступ: постановка мети, завдань, визначення меж дослідження теми. Основна частина розкриває тему реферату. Наприкінці оформляються висновки, показуються напрями подальшого розвитку теми. Завершується реферат списком використаних джерел (оформленим за встановленим порядком). Під час роботи над рефератом передбачається консультування викладача: обговорення напряму наукового пошуку, узгодження плану тощо. Реферат, прорецензований викладачем, виноситься до захисту і обговорення в аудиторії. Обсяг реферату – 10-12 сторінок. Тема реферату вибирається (за бажанням) із пропонованої тематики. За узгодженням з викладачем можливе самостійне формулювання теми.
Семінарські заняття	Тема 1. «Історія української культури» як навчальна дисципліна (2 год.) 1. Виникнення поняття культури та його сучасний зміст. 2. Структура та функції культури. 3. Культура як засіб національної самоідентифікації. 4. Основні риси української ментальності.
	Тема 2. Витоки української культури (2 год.). 1. Первісна культура на теренах сучасної України. 2. Кочові племена та їхня роль у формуванні української культури. 3. Феномен античної культури та її характерні риси.

	4. Слов'янська доба в дохристиянській культурі українських земель
	Тема 3. Культура Київської Русі (2 год.). 1.Головні ознаки культури європейського середньовіччя та її релігійний характер. 2. Українська культура княжої доби. 3. Писемність і освіта часів Київської Русі – України. Розвиток літератури та науки. 4. Мистецтво і архітектура часів Київської Русі.
	Тема 4. Український Ренесанс (XIV – XVI ст.) (2 год.). 1. Загальна характеристика, ідейні та естетичні засади Ренесансу в європейській культурі. 2. Історичні умови та суспільно-політичні чинники формування ренесансної культури України. 3. Освіта і культура України часів Литовського князівства і Речі Посполитої. 4. Братства та їх просвітницька діяльність.
	Тема 5. Вітчизняна культура Нового часу (XVII - XVIII ст.) (2 год.). 1. Загальна характеристика європейської культури Нового часу та її типологічні риси. 2. Соціально-політичні чинники розвитку української культури у другій половині XVII – XVIII ст. 3. Козацтво та його роль у формуванні національної самовизначеності української культури. Українське бароко. 4. Життя і творчість Сковороди Г. С. як явище української барокової культури.
	Тема 6. Культура України XIX ст. (2 год.). 1. Основні домінанти культури епохи Просвітництва. 2. Формування національної самосвідомості. 3. Література романтизму, критичного реалізму та модернізму. 4. Становлення національного мистецтва.
	Тема 7. Сучасна українська культура (4 год.). 1. Проблеми світової культури кінця XIX – XX ст. 2. Модернізм як система художніх цінностей. 3. Національно-культурний рух в Україні кінця XIX – XX ст. Особливості українського модерну. 4. Радянський період розвитку культури України. 5. Національні культури в умовах глобалізації. 6. Основні тенденції сьогочасного культурного процесу. Зміни в способі життя та життєвих цінностях.
Умови допуску до підсумкового контролю	Підсумковий контроль виставляється за результатами семінарських занять. Наявність щонайменше чотирьох оцінок (двох – за усні відповіді, однієї – за письмову роботу та однієї – за есе) не нижче, ніж «задовільно», є достатньою підставою для зарахування курсу.
7. Політика курсу	

Політика курсу «Історія української культури» передбачає перездачу усіх невиконаних завдань в силу пропущених пар без поважних причин. За умови відсутності студента (-ки) на лекції чи семінарському занятті, отримання негативної оцінки або ж невчасного виконання індивідуальної роботи визначений день для відпрацювання пропущених аудиторних занять, негативних оцінок та подачі індивідуальних робіт – вівторок, 15.00 год. – 17.00 год. У випадку запозичених робіт, випадків плагіату, виявів академічної недоброчесності (списування), недобропорядної поведінки в аудиторії викладач пропонує студентові (-ці) повторно виконати необхідний вид роботи.

8. Рекомендована література

1. Архітектура: Короткий словник-довідник / А. П. Мардер, М. Ю. Євреїнов, О. А. Пламеницька та ін.; Заг. ред. А. П. Мардера. – К.: Будівельник, 1995. – 335с.
2. Безклубенко С. Д. Мистецтво: терміни і поняття: енциклопедичне видання: у 2-х т./ Сергій Безклубенко. – К.: Інституту культурології Аадемії мистецтв України. Т.1. А–Л. – 2008. – 239с.; Т.2. М–Я. – 2010. – 255с.
3. Європейська та українська культура в нарисах: Навч. посіб. / За ред. І . З. Цехмістро, В . І. Штанько, В . С. Старовойт та ін. – К., 2003.
4. Задорожний В., Кундрат Ю. Курс історії української культури (IX – початок XXI ст.): Навч. посіб. для студентів -українстів. – Ужгород, 2009.
5. Історія світової та української культури: Підруч. для студ. вищ . навч. закл. / В . А. Греченко, І . В. Чорний, В . А. Кушнерук, В . А . Режко. – К., 2010.
6. Історія української культури / Під заг. ред. І. Крип'якевича. – К., 1991 – 1993.
7. Історія української культури: Зб. матеріалів і документів / Упоряд . Б . І Білик, Ю . А. Горбань, Я . С. Калакура та ін. – К., 2000.
8. Історія української та зарубіжної культури: Навч. посіб. для студ . вищ. навч. закл. / С . М. Клапчук, В . Ф. Остафійчук, Б . І. Білик. – К., 2002.
9. Кашуба М. В. Історія української культури: Курс лекцій. – Л., 2011.
10. Климова Л. В. Художня культура. Підруч. – К.: Літера ЛТД, 2009. – 160с.
11. Культура і побут населення України: Навч. посіб. / Під ред . В . І. Наулко, Л Ф. Артюх. – К., 1993.
12. Культура українського народу: Навч. посіб. / В . М. Русанівський , Г . Д. Вервес, М . В. Гончаренко. – К., 1994.
13. Культурологія: історія і теорія світової культури XX ст.: Навч . посіб. / Під. ред. Л . І .Кормича, В . В .Багацького. – Х., 2003.
14. Матвєєва Л. Л. Культурологія: курс лекцій: Навч. посіб. – К.: Либідь, 2005. – 512с.
15. Попович М . В. Нарис історії культури України. – К.,1998.
16. Українська культура: Лекції / За ред. Д. Антоновича. – К., 1993.
17. Фареній І . А . Історія української культури з найдавніших часів до кінця X VIII століття: Короткий курс лекцій для студентів заочної форми навчання. – Черкаси, 2012. – 155 с.
18. Шейко В . М., Білоцерківський В . Я. Історія української культури: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – К., 2011.

Викладач **Кучера І.В.**